

KÖZLEMÉNYEK

*

Új tagokkal bővült az Archeometriai Műhely szerkesztőbizottsága•

Az Archeometriai Műhely 2024-ben már két évtizede lesz a hazai (és részben nemzetközi) régészet természettudományos vizsgálatokkal támogatott kutatásait bemutató fórum és folyóirat. A 9 tagú szerkesztőbizottság az eredeti koncepció szerint részben az archeometria hazai kutatócentrumait, részben pedig az érintett egyetemeket és múzeumokat képviselő szakértőkből állt össze. A megalakulás óta már két alkalommal csökkent és bővült a bizottság. Először 2012-ben, amikor részben tiszteleti taggá minősülő, nyugdíjba vonuló tagjaink (Járó Márta és Svingor Éva) javasolták saját szakterületükről új tagokat (Lencz Balázs és Molnár Mihály), részben pedig felkérésre vált új taggá Zöldföldi Judit. Erről a személyi változásról a 2012/1 számban közlemény is megjelent (T. Biró et al. 2012). Másodszor pedig a 2017-2022 közötti időszakban, amikor új tagnak felkértük Bajnóczi Bernadettet, Péterdi Bálintot, Kiss Viktóriát, Szilágyi Veronikát, és fájó szívvel vettünk végső búcsút Svingor Évától.

A 2023. évben ismét jelentős változások történtek a szerkesztőbizottság összetételében. Alapító szerkesztőnk, T. Biró Katalin és alapító tagunk, Ilon Gábor lemondtak az aktív szerkesztőbizottsági tagságról és átkerültek tiszteleti tagjaink közé. Egyéb feladatainak halmozódása miatt elköszöntünk Lencz Balázstól. Emellett azonban fontos hiánypótlásként eddig a publikációk között nélkülözött vagy alulreprezentált szakterületek szakértőivel bővült a szerkesztőbizottság, így reményeink szerint még felkészültebben és újabb tudomány-területek felé nyitva tud az Archeometriai Műhely tovább működni és megújulni. A régészet területén régóta hiányát éreztük egy, a fiatalabb korszakokra szakosodott kutató részvételének, akit Kolláth Ágnes személyében találtunk meg. Feltétlenül megszólítandó, önálló témakörnek ítéljük a restaurálás tudományát, amelyet mostantól Kürtösi Brigitta Mária fog képviselni. A szerves anyagok és csontok, fogak anyagvizsgálata területén Major István fogja erősíteni csapatunkat. A korabeli fémtechnológiák örökségének vizsgálatában jártas szakértőt pedig Török Béla személyében nyertünk. Vakfoltnak tekintettük az antropológia területét, ahonnan Mateovics-László Orsolya fogadta el felkérésünket. A továbbiakban röviden bemutatjuk új tagjainkat.

T. BIRÓ K., SZÉKELY B., SVINGOR É. & JÁRÓ M. (2012): Az Archeometriai Műhely szerkesztőbizottságának új tagjai. *Archeometriai Műhely* 2012/IX/1 57–60.

Kolláth Ágnes (Csikiné Kolláth Ágnes) középkoros-kora újkoros régészként az Eötvös Loránd Tudományegyetemen (ELTE) végezte MSc és PhD tanulmányait. Elsősorban kora újkori kerámiák tipológiai vizsgálatával és átfogó kutatásával foglalkozik. Emellett Székesfehérvár és környéke középkori és kora újkori régészeti topográfiája, illetve a középkori és kora újkori piacterek kutatása a szakterülete. A hagyományos régészeti anyagfeldolgozás mellett a lelőhely-felderítésnél használható térinformatikai módszerek terén szerzett tapasztalatokat. Elnyerte az ELKH BTK 2021. évi Anonymus-díját és az MTA Ifjúsági díját. Tagja az MTA köztestületének és a European Association of Archaeologists-nak (EAA).

Publikációi:

<https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10038849>

• doi: [10.55023/issn.1786-271X.2023-014](https://doi.org/10.55023/issn.1786-271X.2023-014)

Kürtösi Brigitta Mária festményrestaurátor MA és DLA fokozatát a Magyar Képzőművészeti Egyetemen (MKE) szerezte, mestermunkái római mozaikokkal kapcsolatos restaurálási és rekonstrukciós munkák. Műemléki restaurátor szakértő. Számos szakmai munkát jegyez főként mozaikok és falképek tárgykörében. Jelenleg az MKE munkatársa, oktatási tevékenységét történeti murális technikák, vakolatok, festett rétegek, valamint kő- és üvegmozaik vizsgálatához köthető témákban folytatja, amelynek köszönhetően szoros, élő kapcsolatot ápol a hallgatókkal. Részt vesz murális diplomamunkák, szakdolgozatok és diákköri munkák, illetve Erasmus hallgatók programjának vezetésében dr. habil. Bóna István DLA egyetemi docens mellett. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Történelemtudományi Doktori Iskolájában külföldi doktorandusz hallgatók témavezetője. Aktív résztvevője a nemzetközi restaurátor közösség munkájának.

Tagja az International Committee for the Conservation of Mosaics-nak (ICCM), a Magyar Restaurátorkamara Magyar Restaurátorok Egyesületének, az Association Internationale pour l'Étude de la Mosaïque Antique-nak (AIEMA), a Southeast Europe Mosaics-nak (SEE Mosaics) illetve az Association pour l'Histoire du Verre-nek (AIHV). Elnyerte a BM Schönvisner István „Régészeti örökségért” emlékermét és az ÚNKP Felsőoktatási Fiatal oktatói-kutatói ösztöndíját antik és középkori mozaikleletek alapanyagainak, eredetének vizsgálata témában. Emellett dolgozott posztdoktorként a csehországi Pardubicei Egyetem Restaurátor Tanszékén Litomyšl-ben.

Publikációi:

<https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=rowse&sel=authors10060000>

Major István környezettudós a Debreceni Egyetem környezettudomány szakán végezte MSc, majd ugyanitt a fizika szakon PhD tanulmányait. Jelenleg az ATOMKI munkatársa a Hertelendi Ede Környezetanalitikai Laboratóriumban, de korábban rövid ideig az Ionnyaláb-analitikai Csoportnál is tevékenykedett. Elsősorban a szerves anyagok (csont, fog) analitikai célú preparálásában, ^{14}C analízisében és stabil C, N, O izotóp vizsgálatában rendelkezik jelentős tapasztalatokkal. Környezettudományi munkássága (paleoklimatológia) mellett belső indíttatásra fordult az örökségtudományi kutatás felé, amelyet az ATOMKI korábbi és futó projektjeinek köszönhetően ér el. Munkája során nemcsak adatokat szolgáltat a régészek számára, hanem értelmezi azokat a természettudományok szintjén, aminek érdekében folyamatosan képezi magát. A bioarcheológiához és archeogenetikához – mint az örökségtudomány kurrens és jelenleg az élvonalban álló területeihez – kapcsolódó szerves anyag vizsgálatok terén kíván a továbbiakban is tevékenykedni és fejlődni, főképp a táplálkozás-kutatás, a táplálkozás életkori változásai területén. Szívesen ír tudományos publikációkat, sok energiát fordít arra, hogy régész kutatótársait ösztönözze a tudományos eredmények publikálására, az interdiszciplina határainak átlépésével járó kooperáció kialakítására. Az MTA köztestületi tagja, a Földtudományok Osztálya Geokémiai, Ásvány- és Közöttani Tudományos Bizottságban, a Debreceni Területi Bizottságban és a Földtani Munkabizottságban. 2023-ban elnyerte a MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíját.

Publikációi:

<https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=rowse&sel=authors10018375>

Török Béla archeometallurgus, okleveles kohómérnök, történelem szakos bölcész és tanár, a műszaki tudomány doktora (PhD). Tanulmányait a Miskolci Egyetemen (ME) és az egeri Eszterházy Károly Főiskolán végezte. Fő kutatási területe a Kárpát-medence ősi és korai középkori vas- és bronzművészete, elsősorban az archeometriai leletvizsgálatok (fém tárgyak, salakok, fémtechnológiai kerámiák stb.), elméleti archeometallurgia, rekonstrukciós kísérletek és ipartörténet vonatkozásában. Jelenleg a ME Anyag-és Vegyészmérnöki Kar Fémelőállítási és Öntészeti Intézetének egyetemi docense, a ME Archeometallurgiai Kutatócsoportjának (ARGUM) alapítója és vezetője, illetve a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tudományos főmunkatársa. Az MTA-ban a Műszaki Tudományok Osztálya Metallurgiai Tudományos Bizottságának titkára, a Miskolci Területi Bizottságban a Metallurgiai Munkabizottság elnöke, illetve Történettudományi Munkabizottság tagja, a Veszprémi Területi Bizottságban az Iparrégészeti és Archeometriai Munkabizottság elnöke. A nemzetközi tudományos életben az International Union of Prehistoric and Protohistoric Sciences (UISPP) Archaeometry of Pre- and Protohistoric Inorganic Artefacts, Materials and Technologies nevű nemzetközi bizottság alapítója és vezetője, illetve az Archaeometallurgy in Europe vezetőségi tagja. Több mint 30 éves archeometallurgiai és archeometriai kutatási és 20 éves felsőoktatási tapasztalattal rendelkezik a Miskolci Egyetemen és korábban a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen. Nevéhez fűződik az archeometallurgia bevezetése a hazai felsőoktatásba, az Archeometallurgia c. egyetemi jegyzet elkészítése, archeometriai, Archeometallurgiai és technikatörténeti tárgyak kidolgozása és oktatása. Több tudományos kutatási projekt (OTKA – Avar vasművészet, K+F) vezetője vagy archeometriai koordinátora volt. Szerkesztőbizottsági tag az Őstörténeti Tanulmányokban.

Publikációi: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10028398>

Mateovics-László Orsolya biológus-antropológus MSc tanulmányait a Debreceni Egyetemen biológus-ökológusként végezte, majd paleopatológus specializációt szerzett az angliai Durhami Egyetem Régészeti Tanszékén. PhD fokozatát a Szegedi Tudományegyetemen (SZTE) védte meg. Tanulmányai során korán a régészeti ásatásokon előkerülő emberi maradványok (főleg csontok) vizsgálata felé fordult, majd külföldi kutatásokban is részt vett. Régészeti embertani vizsgálataival a biorégészet komplex témakörében tevékenykedik, ahol az interpretáció különböző módszerekkel nyert adatok átfogó értelmezésével történik, és tágabb értelemben vizsgálja az ember kapcsolatát a környezettel. Fő kutatási területe a régészeti korú humán populációk biológiai rekonstrukciója paleopatológiai vizsgálatokkal, különösképpen a gyermekek életkörülményeinek vizsgálata csontmaradványaikon keresztül, illetve a traumás eredetű elváltozások regionális és temporális jellegzetességeinek feltérképezése. Jelenleg a Magyar Nemzeti Múzeum munkatársa. Részt vesz az ELTE és az SZTE régész és biológus hallgatóinak oktatásában, szakdolgozati témák vezetésében. Aktív tagja a kelet-közép-európai embertani szakmai közösségnek. Az MTA köztestületi tagja, a Biológiai Tudományok Osztálya Antropológiai Osztályközi Tudományos Bizottságban.

Publikációi:

<https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10043586>

Tagságukat örömmel fogadtuk, munkájukhoz minden jót kívánunk!

*Szilágyi Veronika
szerkesztő*